

รายงาน เรื่อง โปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST

จัดทำโดย

นายพงษ์พันธุ์ เลาวพงศ์ รหัสนักศึกษา 66543206019-2

เสนอ

อาจารย์ปิยพล ยืนยงสถาวร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา

ENGCE124

โครงสร้างข้อมูลและขั้นตอนวิธี

(Data Structures and Algorithms)

หลักสูตร วศ.บ.วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

รายงาน

เรื่อง โปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST

จัดทำโดย

นายพงษ์พันธุ์ เลาวพงศ์ รหัสนักศึกษา 66543206019-2

เสนอ

อาจารย์ปิยพล ยืนยงสถาวร

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชา

ENGCE124

โครงสร้างข้อมูลและขั้นตอนวิธี

(Data Structures and Algorithms)

หลักสูตร วศ.บ.วิศวกรรมคอมพิวเตอร์

สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่
ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

คำนำ

รายงานฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา ENGCE124 โครงสร้างข้อมูลและขั้นตอนวิธี (Data Structures and Algorithms) หลักสูตร วศ.บ.วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะวิศวกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ ในระดับปริญญาตรีปีที่ 2 โดยมีจุดประสงค์ในการอธิบายโค้ดของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST รวมถึงอธิบายหลักการทำงานของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST และ อธิบายผลลัพธ์การใช้งานโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST

ผู้จัดทำรายงานหวังว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์กับผู้ที่สนใจ หรือนักศึกษาทุกท่าน ที่กำลังหา ศึกษาในหัวข้อของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST หากมีข้อแนะนำหรือ ข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำขอน้อมรับไว้ และขออภัยมา ณ ที่นี้

ผู้จัดทำ

นายพงษ์พันธุ์ เลาวพงศ์ วันที่ 05/09/2567

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ๆ
โค้ดของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST พร้อมคำอธิบาย	1
หลักการทำงานของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST	4
ผลลัพธ์การใช้งานโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST	10
บรรณานกรม	12

โค้ดของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST พร้อมคำอธิบาย

```
#include <stdio.h> // ใช้ฟังก์ชัน printf
#include <conio.h> // ใช้ฟังก์ชัน getch
#define MaxEdge 8 // กำหนดจำนวนขอบสูงสุดของกราฟ
#define Block 5 // กำหนดจำนวนบล็อกของแต่ละโหนด
#define MaxNode 5 // กำหนดจำนวนโหนดสูงสุด
char NodeName[5] = {'A','B','C','D','E'};
char graph[MaxEdge][Block] = {
   {'0','A','B','2','5'},
   {'0','A','C','3','5'},
   {'0','A','D','4','6'},
   {'0','A','E','-','7'},
   {'0','B','C','6','7'},
   {'0','B','D','-','8'},
   {'0','C','E','-','8'},
   {'0','D','E','-','-'},
}; // ประกาศอาเรย์และเก็บข้อมูลของกราฟ
void DispArray2D(){ // แสดงค่าในอาเรย์ 2 มิติ
   int i,j; // i=แถว, j=คอลัมน์
   printf(" M V1 V2 E1 E2\n");
   for (i=0;i<MaxEdge;i++){ // ลูปแถว
      printf("%d ",i+1); // แสดงหมายเลขแถว
```

โค้ดของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST พร้อมคำอธิบาย (ต่อ)

```
for (j=0;j<Block;j++) // ลูปคอลัมน์
         printf("%c ",graph[i][j]); // แสดงค่าของแต่ละช่อง
      printf("\n");
   }
}
void DispSetOfVertex(){ // แสดงเซตของจุดยอด
   int i;
   printf("\nSet of Vertex = {");
   for (i=0;i<MaxNode;i++){
      printf("%c",NodeName[i]); // แสดงชื่อแต่ละโหนด
      if(i != MaxNode-1)
         printf(",");
   }
   printf("}\n");
}
void DispSetOfEdge(){ // แสดงเซตของขอบ
   int i,j;
   printf("\nSet of Edge = {");
   for (i=0;i<MaxEdge;i++) { // ลูปแถว
      printf("(%c,%c),",graph[i][1],graph[i][2]); // แสดงขอบ 1
      printf("(%c,%c),",graph[i][2],graph[i][1]); // แสดงขอบ 2
```

โค้ดของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST พร้อมคำอธิบาย (ต่อ)

```
printf("}\n");

int main(){

printf("GRAPH ADJACENCY MULTI-LIST REPRESENTATION METHOD\n");

printf("======\n");

DispArray2D();

DispSetOfVertex();

DispSetOfEdge();

getch();

return(0);

} // จบการทำงานของฟังก์ชัน main
```

หลักการทำงานของโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST

โปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST มีการสร้างและแสดงกราฟด้วยวิธี "Adjacency Multi List" ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการจัดเก็บข้อมูลของกราฟและทำให้สามารถเข้าถึงข้อมูล เกี่ยวกับจุดยอด (vertices) และขอบ (edges) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในบทความนี้เราจะมาดูการทำงานของ ฟังก์ชันต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างและแสดงผลกราฟอย่างละเอียด

1. การนำเข้าไลบรารี่

```
#include <stdio.h> // ใช้ฟังก์ชัน printf
#include <conio.h> // ใช้ฟังก์ชัน getch
```

ในส่วนนี้จะใช้ #include เพื่อเรียกใช้งานไลบรารีที่จำเป็นสำหรับโปรแกรม

- #include <stdio.h> : ไลบรารีนี้ให้ฟังก์ชันพื้นฐานสำหรับการทำงานกับการป้อนและการแสดงผล ข้อมูล เช่น printf ซึ่งใช้ในการพิมพ์ข้อความและข้อมูลไปยังหน้าจอ
- #include <conio.h> : ไลบรารีนี้ให้ฟังก์ชันที่เกี่ยวข้องกับการป้อนข้อมูลจากคีย์บอร์ดและการ จัดการกับการแสดงผล เช่น getch ซึ่งใช้ในการรอการกดปุ่มจากผู้ใช้เพื่อให้โปรแกรมหยุดชั่วคราว

2. การกำหนดค่าคงที่ (Constants)ข

```
#define MaxEdge 8 // กำหนดจำนวนขอบสูงสุดของกราฟ
#define Block 5 // กำหนดจำนวนบล็อกของแต่ละโหนด
#define MaxNode 5 // กำหนดจำนวนโหนดสูงสุด
```

การใช้ #define คือการกำหนดค่าคงที่ที่ใช้ในโปรแกรม โดยจะมีรายละเอียดในการกำหนดค่า ดังนี้

- #define MaxEdge 8 : กำหนดจำนวนขอบสูงสุดที่กราฟสามารถมีได้เป็น 8 ขอบ ซึ่งหมายความว่า อาเรย์ graph จะเก็บข้อมูลขอบได้สูงสุด 8 ขอบ
- #define Block 5 : กำหนดจำนวนบล็อกที่แต่ละโหนดจะใช้ในการเก็บข้อมูลขอบและน้ำหนัก เป็น 5 บล็อก ซึ่งหมายความว่าแต่ละแถวในอาเรย์ graph จะมี 5 คอลัมน์
- #define MaxNode 5 : กำหนดจำนวนโหนดสูงสุดที่กราฟสามารถมีได้เป็น 5 โหนด ซึ่งหมายความ ว่าอาเรย์ NodeName จะเก็บชื่อของโหนดได้สูงสุด 5 ตัว

3. การประกาศอาเรย์สำหรับชื่อโหนด

```
char NodeName[5] = {'A','B','C','D','E'};
```

ในส่วนนี้จะประกาศอาเรย์ NodeName ที่เก็บชื่อของโหนดในกราฟ โดยเป็นอาเรย์ของชนิดข้อมูล char ขนาด 5 ตัว โดยกำหนดค่าเริ่มต้นของอาเรย์ให้มีชื่อโหนด 5 ตัว คือ 'A', 'B', 'C', 'D', และ 'E'

4. การประกาศอาเรย์สำหรับข้อมูลกราฟ

```
char graph[MaxEdge][Block] = {
      {'0','A','B','2','5'},
      {'0','A','C','3','5'},
      {'0','A','D','4','6'},
      {'0','A','E','-','7'},
      {'0','B','C','6','7'},
      {'0','B','D','-','8'},
      {'0','C','E','-','8'},
      {'0','C','E','-','-'},
    }; // ประกาศอาเรย์และเก็บข้อมูลของกราฟ
```

ในส่วนนี้จะมีการประกาศอาเรย์ graph ซึ่งเป็นอาเรย์ 2 มิติ ขนาด MaxEdge x Block (8 x 5) สำหรับเก็บ ข้อมูลเกี่ยวกับขอบและน้ำหนักในกราฟ โดยกำหนดค่าเริ่มต้นของอาเรย์ ซึ่งแต่ละแถวแทนการเชื่อมโยง ระหว่างจุดยอดสองจุดในกราฟ ข้อมูลในแต่ละแถวประกอบด้วย

- 0': รหัสหรือค่าตัวเลขที่ไม่ใช้
- 'A': จุดยอดต้นทาง
- 'B': จุดยอดปลายทาง
- '2': น้ำหนักของขอบระหว่าง 'A' และ 'B'
- '5': น้ำหนักที่สองสำหรับขอบเดียวกัน (ถ้ามี)

แต่ละแถวในอาเรย์ graph แสดงข้อมูลขอบที่เชื่อมต่อจุดยอดสองจุด และน้ำหนักที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยในการ สร้างและแสดงกราฟในรูปแบบ "Adjacency Multi List"

5. ฟังก์ชัน DispArray2D สำหรับการแสดงข้อมูลของกราฟ

```
      void DispArray2D(){ // แสดงค่าในอาเรย์ 2 มิติ

      int i,j; // i=แถว, j=คอลัมน์

      printf(" M V1 V2 E1 E2\n");

      for (i=0;i<MaxEdge;i++){ // ลูปแถว</td>

      printf("%d ",i+1); // แสดงหมายเลขแถว

      for (j=0;j<Block;j++) // ลูปคอลัมน์</td>

      printf("%c ",graph[i][j]); // แสดงค่าของแต่ละช่อง

      printf("\n");

      }
```

ในส่วนของฟังก์ชัน DispArray2D มีบทบาทสำคัญในการแสดงข้อมูลของกราฟในรูปแบบของอาเรย์ 2 มิติ โดย ข้อมูลที่เก็บไว้ในอาเรย์นี้ประกอบด้วยรายละเอียดของขอบแต่ละขอบในกราฟ รวมถึงจุดยอดที่เชื่อมโยงกัน และน้ำหนักของขอบในรูปแบบของตาราง โดยการทำงานเริ่มต้นด้วยการกำหนดตัวแปร i และ j สำหรับการ ลูปผ่านแถวและคอลัมน์ของอาเรย์ จากนั้นพิมพ์หัวตารางเพื่อแสดงชื่อคอลัมน์ต่าง ๆ คือ "M", "V1", "V2", "E1", และ "E2" และใช้ลูป for เพื่อเดินทางผ่านแถวของอาเรย์ (แต่ละแถวแสดงถึงขอบหนึ่งของกราฟ) โดย พิมพ์หมายเลขของแถวที่ปัจจุบัน จากนั้นใช้ลูป for อีกตัวในการเดินทางผ่านคอลัมน์ของอาเรย์ เพื่อแสดงค่า ของแต่ละช่องในตาราง และลงบรรทัดใหม่หลังจากแสดงข้อมูลของแต่ละแถวเสร็จสิ้น ซึ่งฟังก์ชันนี้ช่วยให้ สามารถมองเห็นข้อมูลของกราฟในรูปแบบที่เป็นระเบียบและเข้าใจง่าย

6. ฟังก์ชัน DispSetOfVertex สำหรับแสดงเซตของจุดยอดของกราฟ

```
void DispSetOfVertex(){ // แสดงเซตของจุดยอด

int i;

printf("\nSet of Vertex = {");

for (i=0;i<MaxNode;i++){

printf("%c",NodeName[i]); // แสดงชื่อแต่ละโหนด

if(i != MaxNode-1)

printf(",");

}

printf("}\n");
```

ในส่วนของฟังก์ชัน DispSetOfVertex ทำหน้าที่ในการแสดงเซตของจุดยอด (vertex) ของกราฟ ซึ่งจุดยอด คือโหนดต่าง ๆ ที่ประกอบขึ้นเป็นกราฟ โดยการทำงาน เริ่มต้นด้วยการพิมพ์ข้อความเปิดของเซตของจุดยอด โดยใช้ลูป for เพื่อเดินทางผ่านอาเรย์ NodeName ซึ่งเก็บชื่อของจุดยอด เพื่อแสดงชื่อของแต่ละจุดยอด และ เพิ่มเครื่องหมายจุลภาค (,) ระหว่างชื่อจุดยอดที่แสดง จากนั้นพิมพ์ปิดของเซตของจุดยอดเมื่อแสดงชื่อทั้งหมด เสร็จสิ้น ซึ่งการแสดงเซตของจุดยอดช่วยให้เราสามารถมองเห็นว่าในกราฟนี้มีจุดยอดทั้งหมดกี่จุดและแต่ละจุด มีชื่อว่าอะไร

7. ฟังก์ชัน DispSetOfEdge สำหรับการแสดงเซตของขอบของกราฟ

```
void DispSetOfEdge(){ // แสดงเซตของขอบ

int i,j;

printf("\nSet of Edge = {");

for (i=0;i<MaxEdge;i++) { // ลูปแถว
```

7. ฟังก์ชัน DispSetOfEdge สำหรับการแสดงเซตของขอบของกราฟ

```
printf("(%c,%c),",graph[i][1],graph[i][2]); // แสดงขอบ 1

printf("(%c,%c),",graph[i][2],graph[i][1]); // แสดงขอบ 2

}

printf("}\n");
```

ในส่วนของฟังก์ชัน DispSetOfEdge ทำหน้าที่ในการแสดงเซตของขอบของกราฟ ขอบคือการเชื่อมโยง ระหว่างจุดยอดสองจุดซึ่งมีความสำคัญในการแสดงความสัมพันธ์ในกราฟ โดยการทำงาน เริ่มต้นด้วยการพิมพ์ ข้อความเปิดของเซตของขอบ โดยใช้ลูป for เพื่อเดินทางผ่านแถวของอาเรย์ graph เพื่อแสดงขอบที่เชื่อมต่อ จากจุดยอด V1 ไปยัง V2 และ แสดงขอบที่เชื่อมต่อจากจุดยอด V2 ไปยัง V1 (เนื่องจากกราฟในที่นี้เป็นกราฟ ที่มีทิศทาง) จากนั้นจะพิมพ์ปิดของเซตของขอบเมื่อแสดงขอบทั้งหมดเสร็จสิ้น ซึ่งการแสดงเซตของขอบทำให้ เราสามารถเห็นความสัมพันธ์ระหว่างจุดยอดต่าง ๆ ในกราฟได้ชัดเจน

8. ฟังก์ชัน main() ฟังก์ชันหลักของโปรแกรม

```
int main(){

printf("GRAPH ADJACENCY MULTI-LIST REPRESENTATION METHOD\n");

printf("======\n");

DispArray2D();

DispSetOfVertex();

DispSetOfEdge();

getch();

return(0);

} // จบการทำงานของฟังก์ชัน main
```

ในส่วนของ ฟังก์ชัน main() เป็นจุดเริ่มต้นของโปรแกรมที่ควบคุมการทำงานของฟังก์ชันทั้งหมดในโปรแกรม โดยการทำงานจะเริ่มต้นพิมพ์ข้อความหัวข้อของโปรแกรม จากนั้นจะเรียกใช้งานฟังก์ชันประกอบไปด้วย

- ฟังก์ชัน DispArray2D() เพื่อแสดงข้อมูลของกราฟในรูปแบบของอาเรย์ 2 มิติ
- ฟังก์ชัน DispSetOfVertex() เพื่อแสดงเซตของจุดยอด
- ฟังก์ชัน DispSetOfEdge() เพื่อแสดงเซตของขอบ

ซึ่งเมื่อเรียกใช้งานฟังก์ชันเสร็จ จะทำการรอการกดปุ่มจากผู้ใช้ (ใช้ getch()) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถดูผลลัพธ์ ก่อนที่โปรแกรมจะจบการทำงาน โดยฟังก์ชัน main() ช่วยให้เราสามารถควบคุมการทำงานของโปรแกรมและ แสดงผลข้อมูลกราฟได้อย่างครบถ้วน

ผลลัพธ์การใช้งานโปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST

โปรแกรม GRAPH STRUCTURE BY ADJACENCY MULTI LIST สร้างขึ้นเพื่อแสดงโครงสร้างของ กราฟ (Graph) โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลแบบ "Adjacency Multi List" ซึ่งมีการแสดงผลลัพธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลของกราฟในรูปแบบอาเรย์ 2 มิติ, เซตของจุดยอด (vertices), และเซตของขอบ (edges) โดยโปรแกรมนี้มี 3 ฟังก์ชันหลักที่ทำหน้าที่แสดงผลข้อมูลกราฟ ได้แก่

- ฟังก์ชัน DispArray2D() : แสดงข้อมูลกราฟในรูปแบบอาเรย์ 2 มิติ
- ฟังก์ชัน DispSetOfVertex() : แสดงเซตของจุดยอด
- ฟังก์ชัน DispSetOfEdge() : แสดงเซตของขอบ

1. การแสดงผลอาเรย์ 2 มิติของกราฟ [DispArray2D()]

เมื่อเรียกใช้ฟังก์ชัน DispArray2D() โปรแกรมจะแสดงข้อมูลที่เก็บอยู่ในอาเรย์ graph โดยมีการจัดรูปแบบเป็น ตารางซึ่งมีข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับขอบแต่ละขอบของกราฟ โดยมีโครงสร้างของการแสดงผล ประกอบไปด้วย

- M: หมายเลขของแถว (ขอบที่กราฟเชื่อมต่อ)
- V1: จุดยอดต้นทางของขอบ (Vertex 1)
- V2: จุดยอดปลายทางของขอบ (Vertex 2)
- E1: น้ำหนักหรือข้อมูลเสริมของขอบ
- E2: น้ำหนักหรือข้อมูลเสริมที่สอง (ถ้ามี)

จากผลลัพธ์ข้างต้นแสดงให้เห็นถึง แถวแรก (M = 1) จะแสดงขอบระหว่างจุดยอด 'A' และ 'B' มีน้ำหนัก 2 และ 5 และแถวที่สอง (M = 2) จะแสดงขอบระหว่าง 'A' และ 'C' มีน้ำหนัก 3 และ 5 โดยแต่ละแถวแสดงถึง ขอบระหว่างจุดยอดต้นทางและปลายทาง รวมถึงน้ำหนักของขอบที่ระบุ การแสดงผลนี้ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเห็น โครงสร้างของกราฟทั้งหมดและข้อมูลขอบที่เชื่อมต่อจุดยอดต่าง ๆ

2. การแสดงเซตของจุดยอด [DispSetOfVertex()]

เมื่อเรียกใช้ฟังก์ชัน DispSetOfVertex() แสดงชื่อของจุดยอด (Vertices) ที่มีอยู่ในกราฟ ซึ่งเก็บอยู่ในอาเรย์ NodeName ฟังก์ชันนี้จะแสดงผลเป็นเซตของจุดยอดที่ถูกกำหนดไว้ในโปรแกรม

จากผลลัพธ์ข้างต้น จะแสดงชื่อของจุดยอดทั้งหมดในกราฟ ซึ่งมี 5 จุด ได้แก่ 'A', 'B', 'C', 'D', และ 'E' ซึ่งเซตนี้ เป็นส่วนประกอบพื้นฐานของกราฟ โดยจุดยอดเหล่านี้จะถูกเชื่อมโยงกันด้วยขอบ การแสดงเซตของจุดยอดทำ ให้เราสามารถมองเห็นได้ว่ากราฟนี้มีจุดยอดทั้งหมดกี่จุด และมีชื่อของจุดยอดแต่ละตัวอย่างไร

3. การแสดงเซตของขอบ [DispSetOfEdge()]

เมื่อเรียกใช้ฟังก์ชัน DispSetOfEdge() ทำหน้าที่แสดงเซตของขอบ (Edges) ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างจุด ยอดในกราฟ ขอบแต่ละอันถูกแสดงผลเป็นคู่ของจุดยอดที่เชื่อมต่อกัน ฟังก์ชันนี้จะแสดงทั้งขอบจากจุดยอด ต้นทางไปยังจุดยอดปลายทาง และจากจุดยอดปลายทางกลับไปยังจุดยอดต้นทาง

```
Set of Edge = {(A,B),(B,A),(A,C),(C,A),(A,D),(D,A),(A,E),(E,A),(B,C),(C,B),(B,D),(D,B),(C,E),(E,C),(D,E),(E,D),}
```

จากผลลัพธ์ข้างต้นแสดงให้เห็นถึง ขอบแรกคือ (A,B) ซึ่งหมายถึงมีการเชื่อมต่อระหว่างจุดยอด 'A' และ 'B' และ ขอบที่สองคือ (B,A) ซึ่งแสดงว่ามีการเชื่อมโยงในทิศทางกลับกันจาก 'B' ไปยัง 'A' ฟังก์ชันนี้แสดงขอบ ทั้งหมดในกราฟในลักษณะที่ครอบคลุมทั้งการเชื่อมโยงแบบไปและกลับระหว่างจุดยอดแต่ละคู่ การแสดงเซต ของขอบทำให้เราสามารถมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างจุดยอดได้ชัดเจนขึ้น ทั้งในทิศทางที่ไปและกลับของ ขอบแต่ละขอบ

บรรณานุกรม

ChatGPT. (-). Graph Structure Representation with Adjacency Multi List. สืบค้น 5 กันยายน 2567, จาก https://chatgpt.com/